

Хижі птахи

ХВОРОВ СЕРГІЙ

Поняття

- ▶ Хижі птахи — птахи, що полють на здобич у польоті, використовуючи свої ефективні органи чуття, особливо зір. Загалом вони мають великі кігті та дзьоби, пристосовані для захоплення або вбиття жертви. Хижі птахи не складають єдиної таксономічної групи, а являють собою кілька таксонів, об'єднаних загальними рисами, що утворилися в результаті конвергентної еволюції.

Класифікація

- ▶ Більшість денних хижих птахів відносять до ряду соколоподібних :
 - ▶ Яструбові : Яструби, орли, орлани, канюки, луні, шуліки і грифи Старого Світу
 - ▶ Скопині : Скопа (інколи класифікується як підродина Pandioninae попередньої родини)
 - ▶ Птахи-секретарі : Птах-секретар
 - ▶ Соколові : соколи і каракари
- ▶ Грифи Нового Світу також зазвичай розглядаються як хижі птахи, хоча, ймовірно, вони не є родичами соколоподібних.
- ▶ Нічні хижі птахи представлені представниками ряду совоподібних , що має дві сучасних родини:
 - ▶ Справжні сови або Совині
 - ▶ Сипухові

Катартові

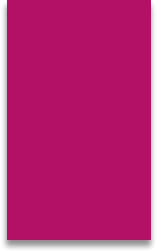
Катартові, американські грифи або грифи Нового Світу — родина птахів з ряду соколоподібних, що мешкають в районах Північної і Південної Америки з помірним і тропічним кліматом. Представники родини характеризуються крупними розмірами і ширяючим польотом; живляться падаллю. В результаті конвергентно еволюції вони придбали велику схожість з деякими денними хижим птахами(грифами Старого Світу), займаючи аналогічну екологічну нішу.

Яструбові

Яструбові — одна з двох головних родин ряду соколоподібних або денних хижих птахів. До родини входять багато добре відомих птахів, такі як яструби, орли, орлани канюки, луні і грифи. Більшість решти денних хижих птахів відносяться до родини соколових, а такі птахи як скопа і птах-секретар віднесені до окремих родин.

Власне яструбові являють собою родину птахів різного розміру з сильними гачкуватими дзьобами та різною будовою тіла, що залежить від їх харчування. Ці птахи переважно живляться полюванням на жертви від комах до ссавців середнього розміру, багато представників поїдають падаль, а кілька додають до своєї дієти і рослинну їжу. Яструбові поширені по всіх континентах окрім Антарктиди та більшості ізольованих островів. Деякі види є перелітними.

Скопа

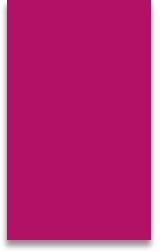
Скопа́ — хижий птах, єдиний вид родини скопових.

Це великий хижий птах з характерним забарвленням: верх чорно-сірий, низ білий з темною поперечною смугою впоперек грудей, голова біла з чорною широкою смугою через око. Крила довгі і широкі. Знизу на згинах крил темні плями. Ширяючий птах тримає крила дещо зігнутими кінцями донизу і віддалено нагадує мартина. Хвіст вузький, короткий, знизу на ньому видно нерізкі смуги. На потилиці має чуб. Очі жовті.

Самки більші за самців, однак забарвлені вони однаково, хоча часто у самок темніша і ширша смуга на волі, довжина 56 — 62 см, розмах крил 147 — 168 см, вага 1,3 — 1,9 кг.

У молодих особин на спинній стороні вохристо-білуваті кінці пір'їн.

Голос — голосне "кай-кай-кай" в період токування. Крик хвилювання — уривчасте і швидке "кі-кі-кі".

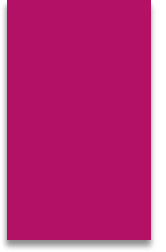

Соколові

Соколові — родина птахів ряду соколоподібних . Містить близько 60 видів, згрупованих у 10-12 родів. До них відносяться і найменші хижі птахи — карликові соколи, величина яких знаходиться в межах від 15 до 19 см.

Родина соколові відрізняється від інших хижих птахів деякими анатомічними (будова скелету), морфологічними (зокрема, порядок линяння махових пер) та біохімічними особливостями (склад шкаралупи яєць). Характерна ознака, властива більшості соколиних (крім каракар та лісових соколів) — додаткові зубці на краях наддзьобка із відповідними западинами на піддзьобку.

Найбільші з соколових — каракара, балабан та кречет — довжина тіла 50-65 см, довжина крила — 37-45 см, маса 1,5-2 кг. Найдрібніші — карликовий сокіл масою 35-50 г.

Птах-секретар

Птах-секретар — птах ряду соколоподібних, єдиний вид власної родини. Своєрідна назва птаха походить від чорного пір'я на голові, що нагадує гусяче пір'я, яке раніше любили вставляти в свої перуки судові секретарі.

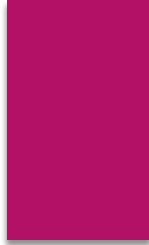
Ріст птаха-секретаря становить від 125 до 150 см, а вага досягає майже 4 кг. Розмах крил досягає приблизно 210 см. Найпомітнішою ознакою є чорне пір'я на голові, яке при ритуалі спаровування піднімається. При цьому птахи-секретарі видають звуки, що нагадують гарчання і каркання. Забарвлення їх оперення на шиї і животі сіре і стає темнішим у міру наближення до хвоста. Навколо очей і дзьоба оперення немає і видна оранжева шкіра.

СОВОВІ

Совові, або справжні сови — родина птахів з ряду Совоподібних .

Родина налічує у собі близько 133 видів, що відносяться до 28 родів родів. Поширені на усіх материках світу окрім Антарктиди, деякі відсутні у Австралії. Населяють тундру, тайгу, широколистяні ліси, лісостеп, степ, пустелі та гори. Охоче контактують з людиною, оселяючись у культурному ландшафті. Більшість веде осілий або кочовий спосіб життя, деякі мігрують. Яйця насиджує самиця, але у деяких також самець. Через два тижні після вилуплення ембріональний пух у пташенят замінюється на мезоптиль — проміжний пір'євий наряд, а після вильоту з гнізда вони вдягають перший річний наряд, зберігаючи махове, стернове та більшість криючого пір'я. Поршки догодовуються обома батьками. Поза періодом розмноження ведуть груповий спосіб життя, збираючись у місцях, багатих на корм — гризунів. Живляться дрібними ссавцями, птахами, земноводними та комахами. Спектр живлення змінюється в залежності від кількості гризунів. Нічні види-мишоїди корисні як знищувачі шкідників сільського господарства.

Сипухові

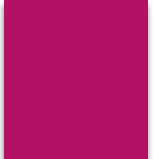
Сипу́хові — родина птахів ряду Согоподібні .

Об'єднує 11 видів, що відносяться до двох родів — сипуха та сіра сипуха. У міоценових відкладах виявлено ще 6 викопних видів.

Тіло струнке, голова вузька та довга. Лицевий диск звужується донизу, трикутної форми. Зовнішні вуха та вушні капсули черепа симетричні. Єдина пара вирізок на задньому краї грудини у дорослих часто заростає. Для ніг характерна видовжена цівка, зазубрений кіготь третього пальця, однакові за довжиною другий та третій пальці.

Сипухові поширені на усіх материках, відсутні на Крайньому Півночі, в Антарктиді та Новій Зеландії; з двох видів сірих сипух один зустрічається у Південно-Східній Азії, інший — в Центральній Африці.

Кінець